

# **Ve Švýcarsku se uskuteční referendum o ústavním zakotvení práva na platbu v hotovosti. Český Senát jej tento týden odmítl**

- CZ24 News | 19. února 2023

**ŠVÝCARSKO:** *Ve Švýcarsku se uskuteční referendum o záležitosti, kterou v tomto týdnu český Senát zamítl. Totiž o ústavním ukotvení práva na platbu v hotovosti. Stoupenci referenda v této věci, Švýcarské hnutí za svobodu, shromáždili pro záměr více než 157 tisíc podpisů svých spoluobčanů. Pokud úřady potvrdí platnost alespoň 100 tisíc podpisů z nich, musí se ze zákona alpské země referendum konat.*

Výsledek takového referenda bude významným „barometrem nálad“ ve vztahu k hotovosti dokonce i na celoevropské úrovni. Bude jistě zajímat i představitele Evropské centrální banky, kteří nyní zvažují, jak dále postupovat ve věci zavádění digitálních eur. I když Švýcarsko pochopitelně není členem eurozóny, preference tamních občanů mohou leccos napovědět též o šancích na úspěch právě digitálního eura. Pokud by se například Švýcaři v referendu pro ústavní ukotvení hotovosti nevyslovili, lze dost dobře předpokládat, že občané zemí EU by nakonec mohli hotovost celkem snadno oželeť.

## **Milovníci hotovosti**

Málokde na světě totiž obyvatelstvo na hotovosti lpí jako právě ve Švýcarsku. Švýcaři drží v hotovosti v přepočtu více než 260 tisíc korun na hlavu. To je nejvíce ze všech zemí, pro něž Banka pro mezinárodní platby příslušná data shromažďuje ([zde](#)). Většinu hotovosti přitom Švýcaři drží v bankovce nejvyšší nominální hodnoty, totiž v bankovce tisícifrankové. To naznačuje, že fyzické peníze jim stále slouží jako významný uchovatel hodnoty. Pro srovnání, nejrozšířenější bankovkou eurozóny je tak padesátieurová. V eurozóně tedy hotovost hraje mnohem více než ve Švýcarsku spíše jen transakční roli, nikoli už tolik roli uchovatele hodnoty.

Zmíněné Švýcarské hnutí za svobodu chce nechat referendum vypsat právě zejména v obavě před nástupem takzvaných digitálních peněz centrálních bank (CBDC), mezi něž patří i uvedené digitální euro.

Novátorství CBDC spočívá v tom, že se jedná o elektronické peníze emitované přímo centrální bankou. V současné době – v systému bez CBDC – emitují elektronické peníze, k nimž lidé mají přístup třeba skrze svoji platební kartu, jednotlivé obchodní banky (v ČR tedy Česká spořitelna, ČSOB, Komerční banka a další banky). Centrální banka pak pro lidi emituje peníze fyzické, tedy bankovky a mince. Zatím tomu ale není tak, že by běžný smrtelník měl přístup k elektronickým penězům, jež by mu emitovala přímo centrální banka. Takovým „hybridem“ by byla právě digitální měna centrální banky, tedy třeba „digitální koruna“ České národní banky.

S CBDC by centrální banka mohla bezprecedentním způsobem ovlivňovat, kolik peněz a zač běžný člověk utrácí. Centrální banka, tedy stát, ve jménu podnícení ekonomického růstu bude moci nejen zavést hluboce záporné úrokové sazby (a masivně tak lidem de facto zdanit úspory), ale také třeba přidělovat lidem digitální peníze s expirační lhůtou, takovým způsobem, že ještě nadiktuje, za co mohou být utráceny, a za co už ne. Pokud by například člověk příliš utrácel za zboží, jehož produkce zanechává nemalou uhlíkovou stopu, stát mu prostřednictvím centrální banky a jejich CBDC další nákupy zakáže. Není náhodou, že z významných světových ekonomik jsou s rozvojem CBDC nejdále

v autoritářské Číně.

CBDC znamená podřízení řadového občana nevolené měnově-politické autoritě, třeba centrální bance a její bankovní radě, a potažmo státu. Centrální bank mu bude moci – se zdůvodněním snahou o dosažení obecného blaha – řídit osobní rozpočet s historicky nevídanou mírou ingerence.

## **V senátu ano i ne**

Ústavní ukotvení práva na platbu v hotovosti, o němž budou – podle všeho – v referendu Švýcaři hlasovat, v tomto týdnu zamítl český Senát, byť o jediný hlas. Horní komora tak odmítla iniciativu skupiny senátorů kolem Jitky Chalánkové z klubu ODS a TOP 09. Zároveň ale uvedla, že právo na hotovostní platbu by měl obsahovat běžný zákon.

[ZDROJ](#)